

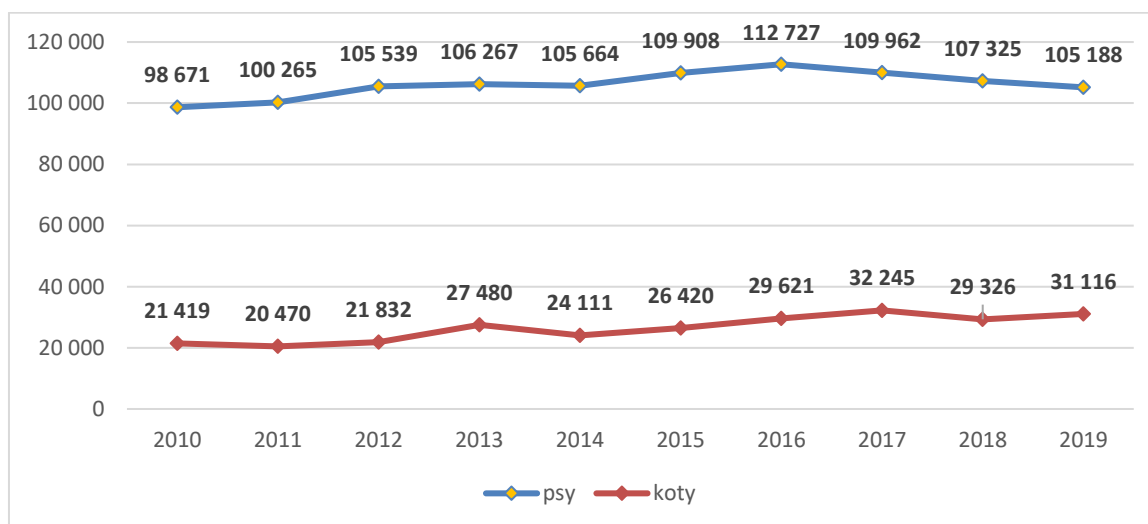
Raport roczny Głównego Lekarza Weterynarii z wizytacji schronisk dla zwierząt za rok 2019

Raport roczny Głównego Lekarza Weterynarii został opracowany na podstawie raportów z wizytacji schronisk dla zwierząt sporządzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii otrzymał raporty z 227 schronisk dla zwierząt. W porównaniu do danych za rok 2018 liczba funkcjonujących w ciągu całego roku schronisk dla zwierząt wzrosła o 11 podmiotów. Spośród 227 skontrolowanych podmiotów, w 83 przebywały wyłącznie psy, a w 144 psy i koty.

1. Liczba zwierząt przebywających w schroniskach

W 2019 roku w schroniskach dla zwierząt przebywało 105 188 psów oraz 31 116 kotów. Liczbę zwierząt przebywających w schronisku wykazano jako sumę liczby zwierząt przybyłych do schroniska w 2019 r. oraz liczby zwierząt przebywających w schronisku na koniec 2018 r.

W porównaniu do poprzedniego okresu referencyjnego, w 2019 r. odsetek psów przebywających w schroniskach spadł o 2%, zaś odsetek kotów przebywających w schroniskach wzrósł o 6%.

Wykres nr 1 Dane dotyczące liczby zwierząt przebywających w schroniskach w latach 2010 – 2019

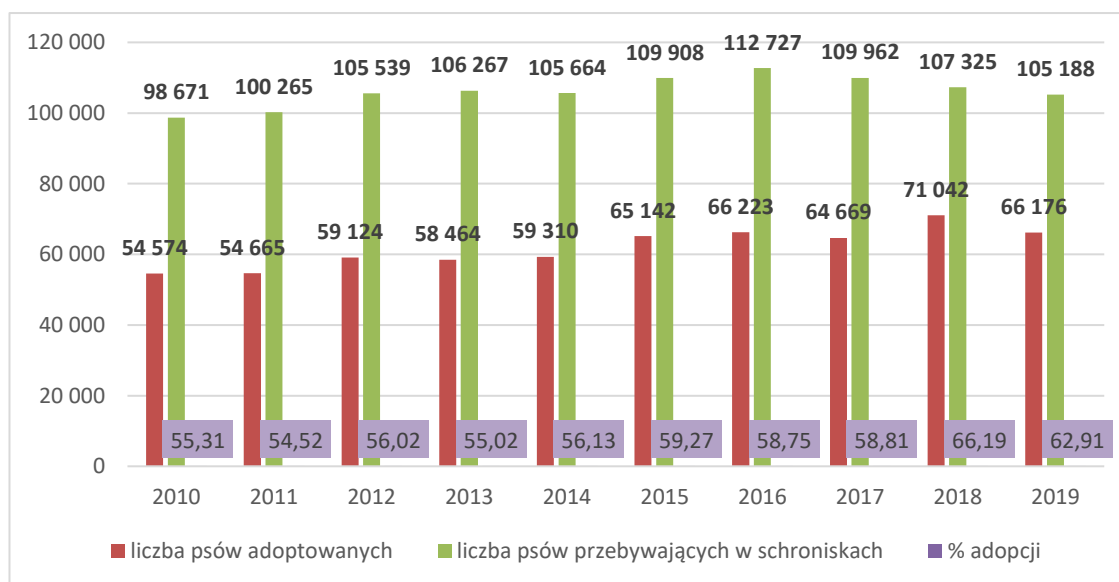
2. Adopcje zwierząt

Dane dotyczące liczby zwierząt przebywających w schroniskach pokazują, że liczba ta cały czas pozostaje na wysokim poziomie. Jednakże dostrzegalnym, pozytywnym zjawiskiem jest utrzymanie się także wysokiej liczby adopcji zwierząt. Na przestrzeni ostatnich lat corocznie do adopcji oddawano ok. 60% zwierząt przebywających w schroniskach. Należy wyjaśnić, iż podając liczbę adoptowanych zwierząt, uwzględnia się zarówno zwierzęta, które zostały odebrane ze schronisk przez swoich dotychczasowych właścicieli, jak również zwierzęta adoptowane przez nowych opiekunów.

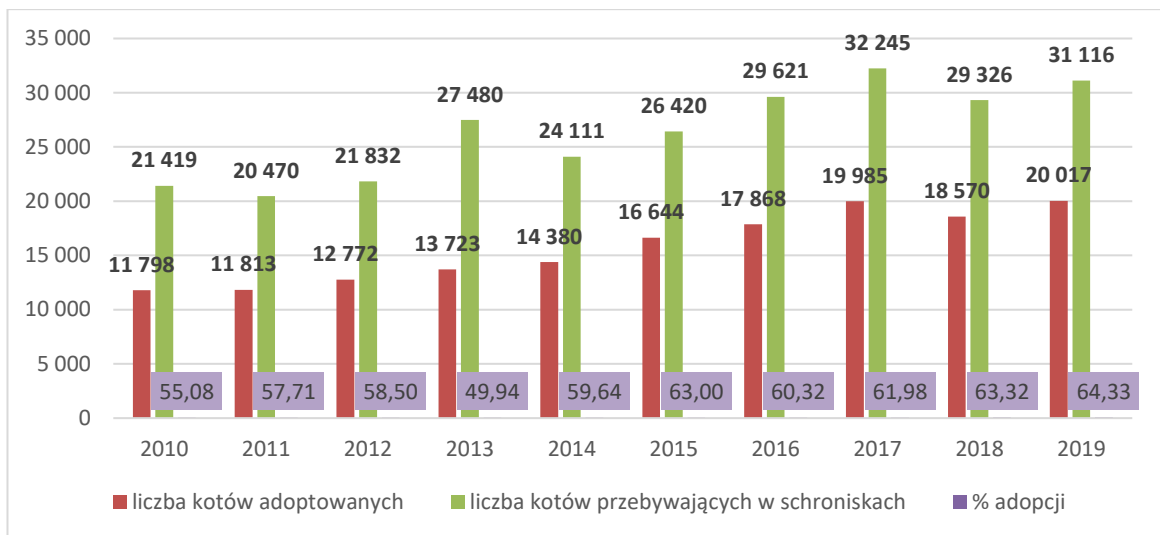
W 2019 r. ze schronisk dla zwierząt adoptowano:

- 66 030 psów, w tym 14 852 psy zostały zwrócone właścicielowi;
- 20 017 kotów.

Dane dotyczące liczby psów i kotów adoptowanych ze schronisk dla zwierząt w stosunku do liczby tych zwierząt przebywających w schroniskach, przedstawiają zamieszczone poniżej wykresy.

Wykres nr 2. Liczba psów adoptowanych w stosunku do przebywających w schroniskach w latach 2010 – 2019

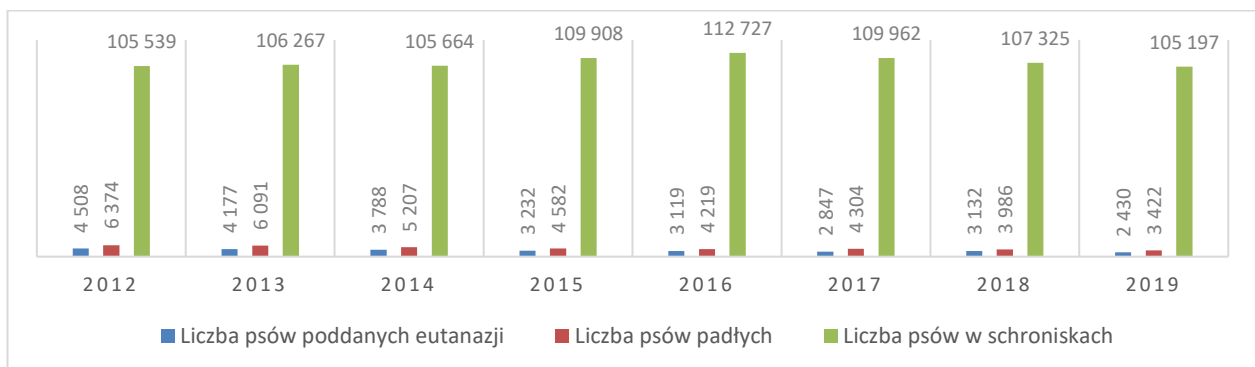
Wykres nr 3. Liczba kotów adoptowanych w stosunku do przebywających w schroniskach w latach 2010 – 2019

3. Eutanazje oraz padnięcia zwierząt

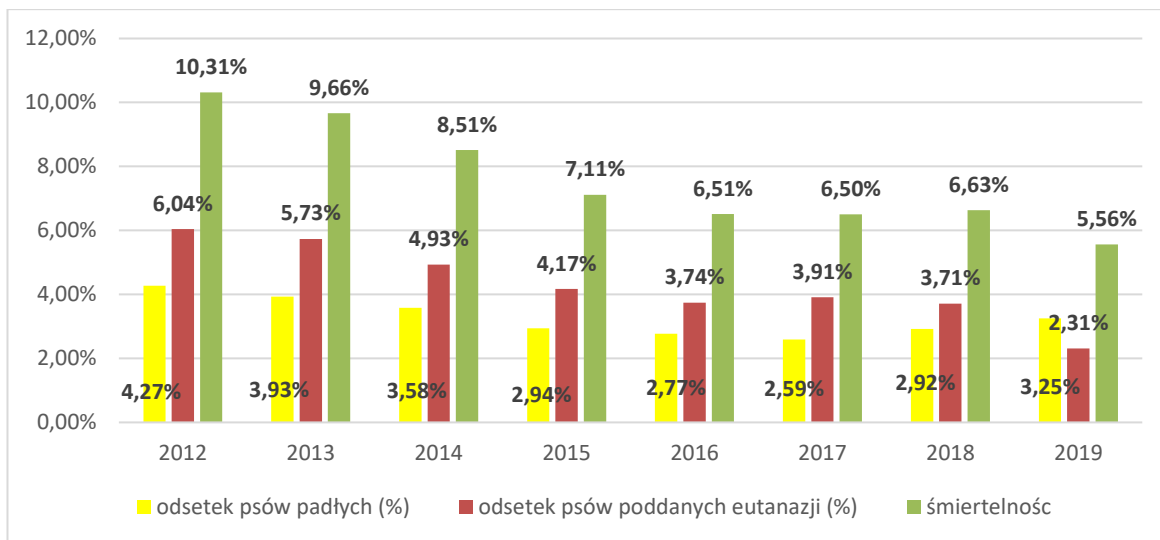
W 2019 r. śmiertelność psów w schroniskach była nieco niższa niż w roku 2018 i wyniosła 5 852 psy. Porównując liczbę zwierząt padłych i poddanych eutanazji do liczby wszystkich psów przebywających w schroniskach, odsetek śmiertelności psów w 2019 r. wyniósł 5,56 %, przy czym odnotowano 3 422 przypadki padnięć, a liczba psów poddanych eutanazji wyniosła 2 430. Dodatkowo, w schroniskach poddano eutanazji 394 ślepe.

Śmiertelność kotów w 2019 r. wyniosła 5 236 zwierząt, pozostała więc na tym samym poziomie co roku ubiegły. Porównując liczbę kotów padłych i poddanych eutanazji do liczby wszystkich kotów przebywających w schroniskach w 2019 r., odsetek śmiertelności wyniósł ok. 17%, przy czym odnotowano 2 948 przypadki padnięć, a liczba kotów poddanych eutanazji wyniosła 2 288. Dodatkowo, w schroniskach poddano eutanazji 482 ślepe mioty.

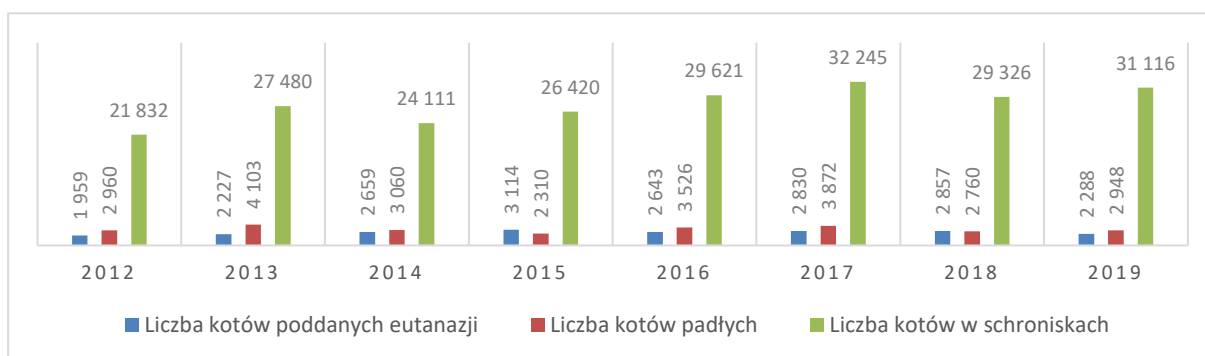
Zestawienia dotyczące poziomu śmiertelności zwierząt w schroniskach przedstawiają poniższe wykresy.

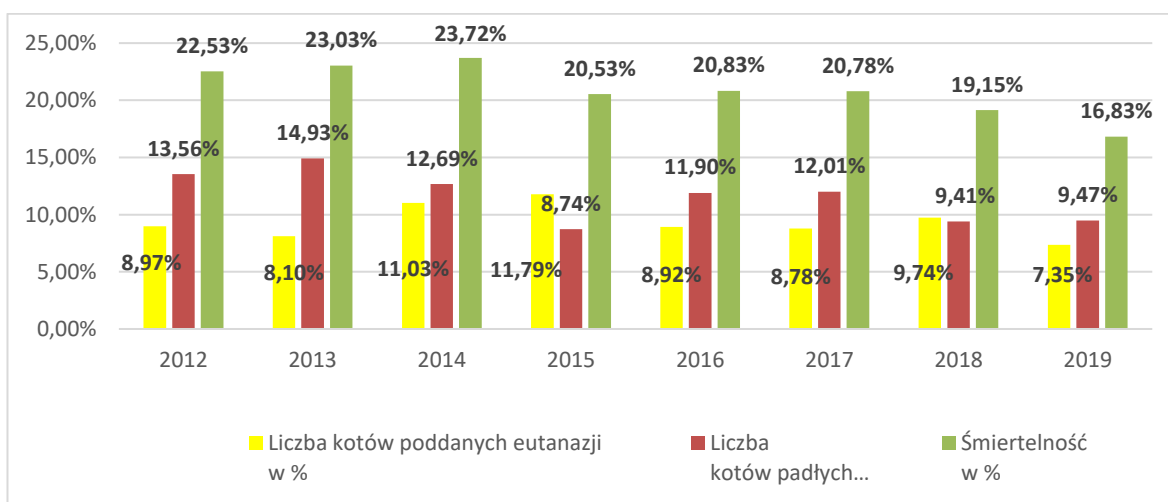
Wykres nr 4. Śmiertelność psów w schroniskach w latach 2012 - 2019

Wykres nr 5. Odsetek padnięć oraz eutanazji psów przebywających w schroniskach w latach 2012 - 2019

Wykres nr 6. Śmiertelność kotów w schroniskach w latach 2012 - 2019

Wykres nr 7. Odsetek padnięć oraz eutanazji kotów przebywających w schroniskach w latach 2012 - 2019

4. Liczba psów i kotów przebywających w schroniskach dla zwierząt na koniec 2019 r.

Liczba zwierząt bezdomnych pozostałych w schroniskach na koniec 2019 r. stanowi różnicę między liczbą zwierząt przebywających w schroniskach w ciągu całego okresu referencyjnego a liczbą zwierząt adoptowanych, padłych, poddanych eutanazji i zbiegłych. Po uwzględnieniu powyższych danych, na koniec 2019 r. w schroniskach dla zwierząt pozostało 33 046 psów (o 2 420 mniej niż w 2018 r.) oraz 5 662 kotów (o 90 więcej niż w 2018 r.).

5. Kontrole w zakresie spełniania przez schroniska dla zwierząt szczegółowych wymagań weterynaryjnych

Zgodnie z instrukcją Głównego Lekarza Weterynarii Nr GIWz.420/AW-32/11 z dnia 20 maja 2011 r. *w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli schronisk dla zwierząt*, powiatowi lekarze weterynarii powinni przeprowadzać minimum dwie kontrole danego schroniska w ciągu roku.

W 2019 r. organy Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadziły w schroniskach dla zwierząt 434 kontrole planowane, 111 kontroli doraźnych. Na 545 przeprowadzonych kontroli, 102 miało wynik negatywny.

Nieprawidłowości stwierdzono w 67 schroniskach dla zwierząt, wobec których zostało wszczęte postępowanie administracyjne lub wydano zalecenia pokontrolne. Wykonanie zaleceń i nakazów odbywało się w ramach kontroli sprawdzających, których w 2019 r. wykonano 86.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły:

- właściwego pomieszczenia do wykonywania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych – w 25 schroniskach;
- pieca do spalania zwłok lub chłodni do przetrzymywania zwłok – w 17 schroniskach;
- odpowiednich pomieszczeń do utrzymywania osobno kotów i kotek – w 12 schroniskach;
- pomieszczeń dla kociąt – w 14 schroniskach;
- pomieszczenia do przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych – w 10 schroniskach;
- programu dezynsekcji i deratyzacji w 10 schroniskach.

6. Immunoprofilaktyka w schroniskach dla zwierząt

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi *w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt*, zarówno psy, jak i koty przebywające w schronisku, powinny być zaszczepione przeciwko wścieklicznie. W 2019 r. we wszystkich schroniskach, w których przebywały psy, była prowadzona profilaktyka przeciwko wścieklicznie, natomiast szczepienia kotów przeciwko wścieklicznie przeprowadzono w 128 spośród 144 podmiotów, w których przebywały koty. W całym okresie referencyjnym przeciwko wścieklicznie zaszczepiono 57 821 psów oraz 8 739 kotów.

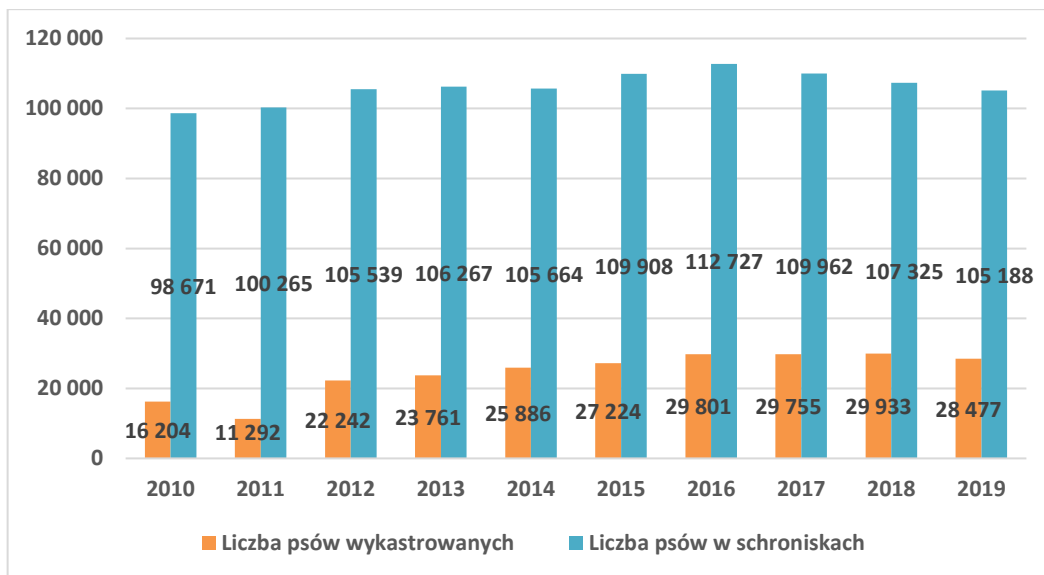
Na przestrzeni ostatnich lat obserwowana jest tendencja wzrostowa w zakresie prowadzonej w schroniskach dla zwierząt profilaktyki przeciwko innym chorobom zakaźnym niż wściekliczna. W przypadku psów dotyczy to następujących chorób: nosówki, parwowirozy, choroby Rubartha, leptospirozy, natomiast w przypadku kotów - panleukopenii, herpeswirozy i kaliciwirozy. Immunoprofilaktyka tych chorób nie wynika z obowiązujących przepisów prawa, jednakże jest bardzo pożądana z uwagi na ograniczenie ryzyka wystąpienia choroby zakaźnej i związanej z tym śmiertelności w skupiskach zwierząt, szczególnie przy częstej rotacji zwierząt lub przybywaniu nowych osobników.

7. Zabiegi lekarsko - weterynaryjne w schroniskach dla zwierząt

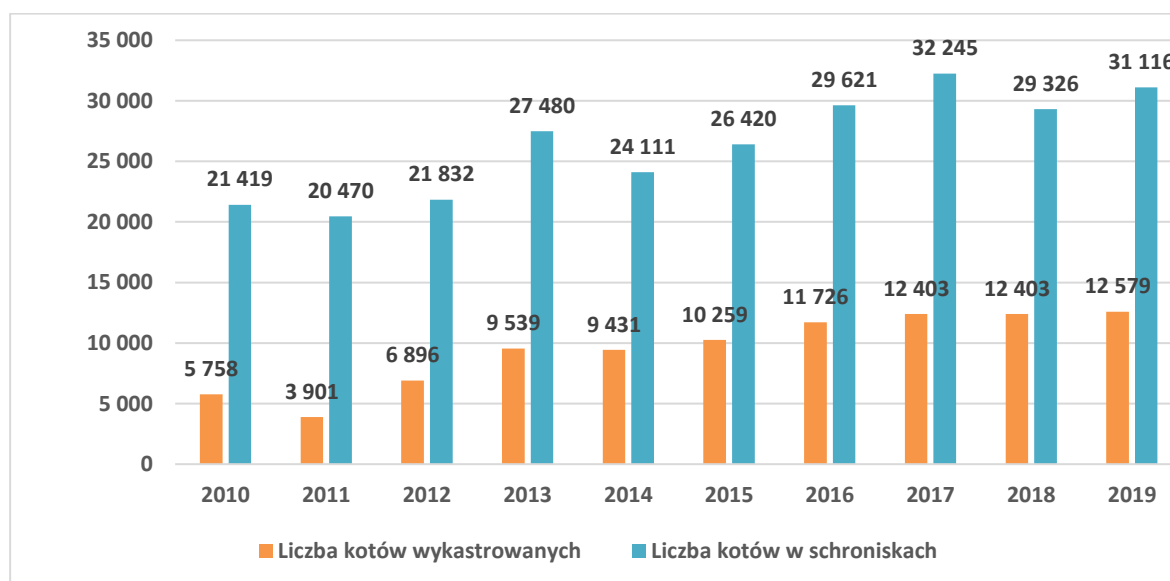
Analiza zabiegów lekarsko - weterynaryjnych w schroniskach dla zwierząt odnosi się do przeprowadzonych zabiegów kastracji zwierząt. W terminologii medycznej, terminem kastracja określa się chirurgiczne usunięcie narządów rozrodczych zarówno u samców, jak i samic.

W schroniskach dla zwierząt w 2019 r. zabiegom kastracji poddano łącznie 28 477 psów, tj. o 1 456 mniej niż w poprzednim roku oraz 12 579 kotów, tj. o 176 więcej niż w roku ubiegłym.

Skalę wykonywania zabiegów kastracji wraz z porównaniem do liczby zwierząt przebywających w schroniskach przedstawiono na poniższych wykresach.

Wykres nr 8. Porównanie liczby psów wykastrowanych z ogólną liczbą psów przebywających w schroniskach. Dane za lata 2012 - 2019

Wykres nr 9. Porównanie liczby kotów wykastrowanych z ogólną liczbą kotów przebywających w schroniskach. Dane za lata 2012 - 2019

Niepokojący jest fakt, że pomimo podejmowanych działań na rzecz walki z bezdomnością zwierząt, liczba psów przebywających w schroniskach cały czas jest wysoka. Jednakże, należy podkreślić, że od 2016 r. liczba psów w schronisku stale spada. Pewnym optymizmem napawa fakt, iż adopcja psów utrzymuje się na poziomie przekraczającym 60% liczby psów przebywających w schroniskach oraz to iż z roku na rok spada śmiertelność psów w schroniskach.

W przypadku kotów liczba zwierząt w schroniskach utrzymuje się przez cały czas na podobnym poziomie, jednak wzrasta liczba adopcji kotów i spada ich śmiertelność w schroniskach.

Należy podkreślić, iż pozbawienie bezdomnych zwierząt zdolności rozrodczych jest jedną z najskuteczniejszych metod kontroli populacji i walki z bezdomnością zwierząt. Mając na uwadze powyższe, iż konieczne jest podejmowanie zdecydowanych działań w zakresie kastracji zwierząt przebywających w schroniskach dla zwierząt, zgodnie z art. 11a ustawy o *ochronie zwierząt* oraz propagowanie wykonywania tych zabiegów u zwierząt przez ich właścicieli.